

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES DEL CONTRACTE DE PRESTACIÓ DEL SERVEI DE PREVENCIÓ ALIÈ DE RISCOS LABORALS AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE I CLIMÀTICA

I. OBJECTE DEL CONTRACTE

L'objecte d'aquest contracte és el servei de prevenció aliè de riscos laborals amb perspectiva de gènere i climàtica, que abasti els següents àmbits:

- Seguretat en el treball.
- Higiene industrial.
- Ergonomia i psicociologia de l'empresa.
- Medicina del treball, amb especial atenció a les incidències derivades de la COVID-19.

II. NECESSITAT I IDONEÏTAT DEL CONTRACTE

L'Institut té una plantilla prevista de 76 treballadors i treballadores per a l'exercici 2022, distribuïts principalment a la seu de Barcelona, amb 4 efectius a l'exterior (Londres, Berlín, París i Nova York) i personal assignat al programa de residències Faber.

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laboral (LPRL) i la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals, tenen per objecte promoure la seguretat i salut de les persones treballadores mitjançant l'aplicació de mesures preventives i el desenvolupament de les activitats necessàries per a la prevenció dels riscos derivats del treball. Aquestes lleis i les normes que la desenvolupen (RDL 30/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció) són d'aplicació a tot el personal al servei de les Administracions Públiques.

La Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, recorda que el dret fonamental a la igualtat de dones i homes és un valor cabdal i una necessitat essencial en una societat democràtica, i per això estableix al seu article 43 l'obligació de les Administracions Públiques de tenir en compte les necessitats específiques de les dones i llurs característiques anatòmiques, fisiològiques, culturals i psicosocials en el disseny de polítiques, estratègies i programes de seguretat i de salut, així com l'establiment de mesures adequades per a un bon abordatge. L'esmentat article també inclou l'ús de metodologies d'avaluació i d'intervenció sobre les condicions de treball que siguin sensibles a les qüestions de gènere per part dels serveis de prevenció en matèria de seguretat i salut laboral.

A la recent jornada "L'impacte del canvi climàtic en la prevenció de riscos laborals", que va tenir lloc el passat dia 20 de juny de 2022 i va estar organitzat per l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral, i a un nombre cada cop més elevat d'estudis específics, com l'informe "Evaluación de las implicaciones de la adaptación al cambio climático en el empleo en la UE" elaborat per Triple E Consulting, s'ha posat de manifest que la ja innegable crisi climàtica que estem patint té efectes sobre la salut humana i, per extensió, sobre la salut i seguretat dels treballadors i les treballadores.

Pels motius exposats, l'Institut Ramon Llull té la necessitat de contractar el servei de prevenció aliè de riscos laborals que inclogui la perspectiva de gènere i climàtica i que abasti els àmbits de seguretat en el treball, higiene industrial, ergonomia i psicociologia de l'empresa i medicina del treball (amb especial atenció a les incidències derivades de la COVID-19). La contractació d'aquest servei mitjançant el procediment obert simplificat és idònia.

III. TERMINI I LOCALITZACIÓ DE PRESTACIÓ DEL SERVEI

La durada prevista per la prestació del servei és des de l'1 de desembre de 2022 (o des de la data de signatura del contracte) fins el 31 de desembre de 2024.

En cas que la durada del contracte sigui inferior al termini inicialment previst, el preu es reduirà proporcionalment als serveis que efectivament s'hagin portat a terme i facturats el mes de desembre de 2022, després de la signatura del contracte.

L'execució del contracte es realitzarà en part a l'edifici de l'Institut Ramon Llull, situat a l'avinguda Diagonal número 373 de Barcelona, i en part a les oficines o seus de l'empresa adjudicatària, en funció de la modalitat o àmbit del servei que s'estigui executant, tenint com a referència la localitat de Barcelona com a seu de l'entitat.

IV. Descripció del servei

El servei ha de cobrir els àmbits següents:

1. Disciplina de seguretat en el treball

Identificació, avaluació i proposició de les mesures correctores procedents tenint en compte tots els riscos existents de seguretat en el treball, incloent-hi els originats per les condicions dels equips i instal·lacions i la verificació del seu adequat manteniment, així com prenent en consideració els riscos derivats de les condicions generals dels llocs de treball, locals i instal·lacions del servei.

S'han d'incloure totes les activitats preventives destinades a evitar la materialització dels accidents laborals relacionats amb:

- La seguretat estructural
- Les instal·lacions elèctriques
- La protecció contra incendis. Inclou:
 - o Elaboració, actualització, implantació, control i manteniment de plans d'emergència i d'autoprotecció.
 - o Formació tècnica als personal integrant dels equips de primers auxilis, primer i segona intervenció, així com al personal encarregat de l'evacuació.
 - o Informació al personal sobre el pla d'emergència establert.
 - o Realització de simulacres, amb una periodicitat mínima anual.

- Valoració del simulacre i del pla d'emergència, anàlisi dels resultats i propostes de modificació i millora.
- Les instal·lacions de gasos.
- Els equips de treball.
- Els aparells d'elevació.
- El disseny de qualsevol instal·lació preventiva i de qualsevol altre aspecte relacionat amb aquesta disciplina preventiva.

2. Disciplina d'higiene industrial, amb especial atenció a la perspectiva climàtica o ambiental.

Identificació, avaluació i proposició de les mesures correctores procedents considerant tots els riscos existents. Ha d'incloure activitats destinades a evitar l'emissió de concentracions ambientals de contaminants que puguin generar malestar i/o malalties relacionades amb els llocs de treball. Concretament:

- Detectar, avaluar i proposar mesures correctores i/o preventives per eliminar o controlar la possible presència d'agents químics en qualsevol de les seves formes o estats, tant si és un risc inherent a la pròpia tasca com si es tracta d'un risc circumstancial.
- Detectar, avaluar i proposar mesures correctores i/o preventives per eliminar o controlar la possible presència d'agents biològics, tant si és un risc inherent a la pròpia tasca com si es tracta d'un risc circumstancial.
- Detectar, avaluar i proposar mesures correctores i/o preventives per eliminar o controlar la possible presència d'agents físics (soroll, vibracions, ambient tèrmic, il·luminació, radiacions ionitzants i no ionitzants, camps electromagnètics, etc.), tant si és un risc inherent a la pròpia tasca com si es tracta d'un risc circumstancial.
- Proposar les mesures de prevenció d'aplicació a nivell ambiental, personal i organitzatiu, tenint especialment en compte els riscos associats a la crisi climàtica.

3. Disciplina d'ergonomia i psicociologia de l'empresa, amb especial atenció a la perspectiva de gènere.

Identificació, avaluació i proposició de les mesures correctores procedents considerant tots els riscos existents d'aquesta naturalesa.

S'ha d'incloure activitats relacionades amb l'adaptació de les condicions dels llocs de treball a les característiques de les persones que els ocupen, prenent especialment en consideració la perspectiva de gènere i les diferències anatòmiques, fisiològiques i psicosocials entre homes i dones, a fi d'assolir una situació de confort físic i psíquic i evitar danys en la salut física i mental dels treballadors i treballadores. Concretament:

- Proposar el disseny i millora de les tasques o llocs de treball.
- Valorar les condicions de confort ambiental (tèrmic, sonor, lumínic...).

- Detectar, avaluar i proposar mesures correctores i/o preventives per eliminar o controlar la possible càrrega mental en el treball, tant si és un risc inherent a la pròpia tasca com si es tracta d'un risc circumstancial.
- Valorar els casos de treballs repetitius i monòtons.
- Proposar i establir mesures de prevenció per aplicar a nivell general, personal i d'organització que incloguin tant la perspectiva climàtica com la de gènere.
- Realitzar anualment un estudi psicosocial que utilitzi una metodologia de la qual es conegui de forma contrastada l'acreditació, la fiabilitat i la validesa.

4. Disciplina de medicina del treball, amb especial atenció a les incidències derivades de la COVID-19.

Ha d'incloure les activitats següents:

- Activitats de vigilància individual de la salut dels treballadors i treballadores amb relació als riscos del lloc de treball. Han de dur-se a terme quan es produeix la nova incorporació a la feina; la reincorporació després d'una absència perllongada; la vigilància a intervals periòdics; els casos d'especial sensibilitat; els canvis de lloc de treball; i per consultes espontànies dels propis treballadors. Les activitats de vigilància han d'incloure:
 - Examen específics de salut. No poden aplicar-se per igual a tots els treballadors i treballadores de forma indiscriminada, sinó que han de tenir-se en compte les característiques específiques de cadascú, els llocs de treball i la qüestió de gènere.
 - Qüestionaris periòdics de salut.
 - Proves PCR en aquells casos en què existeixin possibilitats d'haver-se produït un contagi de COVID-19.
 - Coneixement de les malalties dels treballadors i les absències del treball per motius de salut, per tal de poder identificar la relació entre causa de la malaltia o absència i els riscos per a la salut que puguin presentar-se en els llocs de treball.
 - Anàlisi de les consultes espontànies o induïdes pels sanitaris del servei de prevenció relacionades amb el lloc de treball.
 - Informe de les conclusions dels resultats de la vigilància de la salut, que ha de pronunciar-se sempre en termes inequívocament preventius i ha d'incloure la informació relativa a la necessitat d'introduir o millorar les mesures de protecció i prevenció en el lloc de treball.
- Quan calgui, activitats per determinar l'aptitud dels treballadors per al lloc de treball d'acord amb les funcions essencials (aquelles tasques imprescindibles que no poden ser adaptades o modificades), proposant, en cas de ser adient, les adaptacions raonables de les condicions de treball i pronunciant-se sobre la necessitat de millorar les mesures de protecció i prevenció.

- Activitats de vigilància de la salut col·lectiva. Ha d'incloure l'anàlisi dels resultats de la vigilància individual de la salut dels treballadors i de l'avaluació dels riscos, amb criteris epidemiològics.
- Impuls de programes de promoció de la salut en relació amb el lloc de treball.
- Determinar els llocs de treball sense risc per a l'embaràs i valorar els riscos que puguin afectar les treballadores embarassades o que han acabat d'infantar, així com proposar-ne les mesures preventives adequades.
- Participació de personal sanitari en el conjunt d'activitats del servei de prevenció.
- Disposició d'una línia telefònica, un compte de correu electrònic o una plataforma electrònica que permeti a les persones interessades demanar i participar en els exàmens de salut.

V. Identificació de la comanda del servei

L'empresa adjudicatària haurà de proporcionar l'assessorament i recolzament que es precisi en funció dels tipus de risc i en referència a:

- Informació i formació als treballadors en matèria de violència de gènere i igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- Informació i formació als treballadors en matèria de riscos laborals climàtics o ambientals.
- Prestació de primers auxilis i plans d'emergència.
- Disseny, aplicació i coordinació de plans i programes d'actuació preventiva que incloguin perspectiva de gènere i climàtica.
- Avaluació dels factors de risc que puguin afectar la seguretat i salut dels treballadors i les treballadores, tenint especialment en compte la qüestió de gènere i les diferències anatòmiques, fisiològiques i psicosocials entre homes i dones.
- Realització d'estudis desagregats per sexe sobre els riscos laborals concrets a l'empresa i les possibles mesures de prevenció, que atengui a les diferències entre homes i dones.
- Revisió de l'avaluació de riscos en aquelles ocasions en què s'hagin originat danys en la salut dels treballadors o treballadores per factors no contemplats inicialment o contemplats insuficientment.

- Vigilància de la salut dels treballadors i treballadores, que inclogui específicament proves PCR i altres mesures adequades per evitar els contagis per COVID-19, així com la perspectiva de gènere en totes les proves que es duguin a terme.
- La determinació de les prioritats en l'adopció de les mesures preventives adequades i la vigilància de la seva eficàcia. Incorporació de la perspectiva climàtica en l'elaboració de les mesures de prevenció de riscos laborals, tenint especialment en compte la capacitat de mitigació i d'adaptació.
- En cas d'accident de treball o altres danys a la salut derivats del treball, assessorament a l'Institut Ramon Llull per dur a terme la corresponent investigació, actualitzant si és necessari l'avaluació de riscos d'acord amb la legislació vigent.
- Elaboració i difusió d'un catàleg de mesures de conciliació.

VI. Obligacions de l'empresa adjudicatària

- Realitzar, amb la periodicitat que exigeixin els riscos existents, l'activitat de seguiment i valoració de la implantació de les activitats preventives derivades de l'avaluació de riscos.
- Efectuar una memòria anual que inclogui una valoració de l'efectivitat de la integració de riscos laborals en el sistema general de l'empresa, a través de la implantació i aplicació del pla de prevenció de riscos laborals en relació amb les activitats preventives concertades.
- Realitzar un pla de treball d'acord amb les necessitats detectades i establertes per l'Institut Ramon Llull, que inclogui la perspectiva climàtica i la qüestió de gènere.
- Assessorar als treballadors i treballadores, els seus representants i els òrgans de representació especialitzada.
- Realitzar les activitats preventives pactades i les legalment establertes.
- Assignar un coordinador tècnic, amb formació de nivell superior, com a persona de contacte amb l'Institut Ramon Llull, per que coordini les actuacions de les diferents disciplines o activitats objecte del contracte.
- Proporcionar tota la documentació derivada de les seves actuacions i altres dades que l'Institut Ramon Llull li sol·liciti.

VII. Temps de resposta

S'entén per temps de resposta el temps que triga l'empresa en posar-se a disposició de l'entitat contractant per iniciar la prestació del servei.

En qualsevol cas, el temps de resposta a la sol·licitud d'actuació no serà superior a les 36 hores següents a la comunicació realitzada, llevat dels casos en què l'entitat contractant consideri necessari reduir aquest termini, únicament en casos especials i situacions de risc greu i imminent.

El temps d'execució d'una actuació preventiva amb la presentació dels resultats i propostes d'actuació no podrà excedir en cap cas els 30 dies naturals, comptats a partir de la presa de les dades necessàries per al seu desenvolupament, excepte en els casos en què l'entitat consideri necessari reduir aquest termini, únicament en casos especials i situacions de risc greu i imminent.